

SPIS TREŚCI

1.	OPIS PROBLEMU	s. 2
2.	HISTORIA I DZIAŁANIA FUNDACJI BORIS	s. 4
3.	CELE FUNDACJI BORIS	s. 5
4.	REALIZACJA CELÓW BORIS W 1994 R.	s. 6
	4.1. PORADNICTWO BEZPOŚREDNIE	s. 6
	4.2. DZIAŁ INFORMACJI	s. 7
	4.3. CENTRUM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ	s. 8
	4.3.1. SZKOLENIA	
	4.3.2. FORUM NA RZECZ POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM	
	4.3.3. WSPÓLPRACA Z UNIWERSYTEM WARSZAWSKIM	
	4.4. CENTRUM WOLONTARIATU	s. 12
	4.5. WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA	s. 15
	4.5.1. PROGRAM POLSKO-NIEMIECKI	
5.	GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA BORIS W 1994 R.	s. 18
6.	PRZEWIDYWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ BORIS	s. 19
7.	STRUKTURA I BUDŻET FUNDACJI BORIS	s. 20
8.	ANEKS	s. 22

1. OPIS PROBLEMU

Ważną rolę w dokonujących się w Polsce procesach przemian społecznych odgrywają organizacje pozarządowe. W szczególności są one wyrazicielem obywatelskiej aktywności oraz alternatywną propozycją rozwiązywania istotnych problemów społecznych. Specyfiką organizacji pozarządowych jest oparcie się na ludziach w pełni zaangażowanych w daną działalność.

Organizacje pozarządowe są uzupełnieniem państwowego systemu pomocy społecznej. Z racji lokalnego charakteru i specyfiki powstawania (oddolnie), mają większą dynamikę działania i potencjalnie wyższą skuteczność w rozwiązywaniu problemów danego środowiska. I tak, w przypadku niektórych problemów społecznych (np. bezdomność) organizacje pozarządowe są głównym podmiotem działania. Organizacje niezależne funkcjonują przy tym w oparciu o bezinteresowne, bądź sprowadzone do niezbędnego minimum interesowności i wysoko motywowane zaangażowanie poszczególnych pracowników (np. wolontariuszy). Gwarantuje to właściwą i kompetentną odpowiedź na występujące na danym terenie negatywne zjawiska społeczne. Wiele z tych organizacji szybko się profesjonalizuje i zaczyna świadczyć różnorakie usługi socjalne, często bardzo wyspecjalizowane. Brak biurokratycznych obciążeń sprzyja przy tym ich efektywności i gwarantuje racjonalne wykorzystanie zasobów osobowych, rzeczowych i finansowych.

Organizacje pozarządowe są nowym zjawiskiem w polskim życiu społecznym. W tworzącym się systemie bezpieczeństwa socjalnego odgrywają niezwykle istotną rolę - aktywizują społeczność lokalną do rozwiązywania problemów społecznych oraz artykułują rzeczywiste potrzeby obywateli.

Jednak, pomimo dynamicznego rozwoju, trzeci sektor (sektor organizacji niezależnych) w dalszym ciągu znajduje się w stadium początkowym. Organizacje pozarządowe niewiele wiedzą o sobie, nie są dostatecznie zainteresowane pracą innych, podobnych struktur, nie znają też sprawdzonych już gdzie indziej metod działania. Charakterystyczne jest również popełnianie tych samych błędów, które stały się kiedyś doświadczeniem innych organizacji. Przykładem może tu być niewykształcona potrzeba partnerstwa i tworzenia sieci współpracy. Wydaje się, że tendencje do bycia niezależnym od kogokolwiek prowadzą wiele z tych organizacji do pseudo-samowystarczalności, a w konsekwencji do mniejszej skuteczności oddziaływania.

Ogromnym problemem dla większości organizacji pozarządowych jest w dalszym ciągu brak dobrze wyszkolonych i doświadczonych liderów, którzy mogą stanowić o sile tego sektora. Dlatego szkolenia przedstawicieli środowiska pozarządowego, które umożliwiają nabywanie rzetelnej wiedzy bądź pomagają w uporządkowaniu informacji już posiadanych, są pierwszoplanową potrzebą artykułowaną przez organizacje. Przy tym organizacje pozarządowe, borykając się z problemami "egzystencjalnymi", równocześnie po omacku szukają recepty na stworzenie zgranego, kompetentnego zespołu współpracowników i wolontariuszy, mają trudności w długofalowym planowaniu programu, a także nie potrafią umiejscowić siebie w szerszym kontekście społecznym.

Roli organizacji niezależnych nie można przecenić, gdyż pełnione przez nich funkcje w znaczny sposób mogą przyspieszyć procesy demokratyzacji w naszym kraju. Dlatego też funkcjonowanie organizacji pozarządowych wymaga pewnej troski ze strony państwa, tak aby mogły być one właściwym partnerem w kreowaniu polityki społecznej. Jednak bieżąca działalność wielu organizacji skupiona jest przede wszystkim na kwestii przetrwania i dostosowania się do ciągle zmieniającej się sytuacji społeczno-politycznej.

Sytuacja organizacji pozarządowych, przede wszystkim zaś legislacyjna strona ich działalności jest bowiem ciągle niejasna. Przez ustawodawcę są one traktowane jak drugorzędny partner, wbrew ich znaczeniu dla poprawy bezpieczeństwa socjalnego obywateli i pozycji, jaką zajmują w rozwoju społeczności lokalnych.

Administracja rządowa nie jest prawnie zobligowana do materialnej pomocy organizacjom społecznym; brak jest np. tak bardzo potrzebnego systemu kontraktowania usług na rzecz potrzebujących jednostek i grup osób. Wielu przedstawicieli władz samorządowych nie dostrzega zaś w organizacjach pozarządowych potencjalnie i faktycznie silnego partnera, zdolnego wspomóc miejską lub gminną pomoc społeczną. Wyraźnie zatem rysuje się potrzeba wypracowania prawno-administracyjnych rozstrzygnięć dotyczących wkomponowania organizacji pozarządowych w lokalne i regionalne struktury pomocy społecznej.

Mimo to trzeci sektor w Polsce staje się faktem. Powoli, ale konsekwentnie, rozproszone i niezależne od siebie organizacje decydują się na współpracę, próbując jednocześnie tworzyć w miarę zorganizowane środowisko, które już dzisiaj obejmuje setki tysięcy ludzi zaangażowanych w działalność społeczną. Coraz częściej słyszy się o potrzebie wypracowania wspólnych reguł i norm środowiskowych, powołania ogólnokrajowej reprezentacji sektora, dzielenia się wiedzą i umiejętnościami oraz rozpowszechniania sprawdzonych, modelowych rozwiązań współpracy z innymi partnerami.

Dodatkowym czynnikiem mogącym przyspieszyć budowę sieci współpracy jest zauważalna profesjonalizacja wielu organizacji non-profit, wyrażająca się przede wszystkim w tym, że pomimo powszechnego impasu, w jakim znajduje się ogół organizacji, duża ich część funkcjonuje bardzo dobrze, umacniając się organizacyjnie, stabilizując finansowo i poszerzając krąg usługobiorców. Owa profesjonalizacja sektora niezależnego jest w dużej części zasługą pozarządowych struktur wspierających typu BORIS, których zadaniem jest pomoc w rozwoju trzeciego sektora.

2. HISTORIA I DZIAŁANIA FUNDACJI BORIS

Fundacja Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych BORIS powstało w 1992 roku w wyniku dostrzeżenia szeregu problemów, z jakimi stykają się organizacje pozarządowe działające w sferze socjalnej. BORIS jest wspólnym przedsięwzięciem Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Warszawie, Fundacji dla Polski, Fundacji Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych, Biura Informacji Fundacji i Stowarzyszeń, Banku Danych KLON i Fundacji im. S. Batorego.

Fundacja BORIS - Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych jest niezależną organizacją pozarządową, której zadaniem jest wspieranie działalności stowarzyszeń, fundacji, grup samopomocowych i innych organizacji zajmujących się pomocą społeczną. Organizacje te BORIS wspiera zarówno od strony technicznej (szkolenia, doradztwo, informacja), jak i merytorycznej (np. pomoc w opracowywaniu programów działania).

Początkowo BORIS zorientowany był na organizacje pozarządowe z terenu Warszawy i województwa stołecznego. Jednak, gdy we wrześniu 1993 roku powstało pięć Regionalnych Ośrodków Wspierania Organizacji Pozarządowych, działających w Warszawie (przy BORIS), Gdańsku, Lublinie, Poznaniu i Katowicach, BORIS stał się Biurem regionalnym, obejmując swoim zasięgiem organizacje z 11 województw Polski.

Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych BORIS jako unikalna placówka na terenie Polski udziela wszechstronnej pomocy organizacjom pozarządowym, samopomocowym i charytatywnym - pomocy w zakresie organizacji i zarządzania, planowania i finansowania. Dzięki uzyskanej ze strony BORIS pomocy wiele organizacji i instytucji może prowadzić swoją działalność profesjonalnie i skutecznie. Świadczą o tym liczne podziękowania od przedstawicieli NGO's oraz ponad **20 mld zł**, które do października 1994 r. organizacje pozarządowe otrzymały ze strony sponsorów dzięki naszej pomocy.

Pomoc, jakiej BORIS udziela organizacjom pozarządowym skupia się w kilku podstawowych działach, do których należy poradnictwo, szkolenia, organizacja profesjonalnego wolontariatu, wymiana informacji, współpraca i wymiana międzynarodowa. Od maja 1992 roku BORIS udzielił tego typu pomocy ok. **1100** organizacjom pozarządowym i ok. **425** ośrodkom państwowej pomocy społecznej współpracującym z organizacjami pozarządowymi, w szczególności poprzez:

- * prowadzenie szkoleń dla ok. 360 organizacji i 410 instytucji pomocy społecznej;
- * poradnictwo i przekazywanie informacji dla ok. 610 organizacji pozarządowych;
- * organizowanie wymiany międzynarodowej dla ok. 50 organizacji i 15 instytucji pomocy społecznej.

3. CELE FUNDACJI BORIS

- * Zwiększanie umiejętności zarządzania i długofalowego działania ludzi zajmujących się pomocą społeczną;
- * Zwiększanie integracji i współpracy między pracownikami państwowej pomocy społecznej i działaczami pozarządowymi;
- * Wspieranie współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi;
- * Propagowanie wiedzy o organizacjach pozarządowych w Polsce i za granicą;
- * Wspieranie rozwoju organizacji niezależnych, szczególnie z województw: warszawskiego, białostockiego, ciechanowskiego, łomżyńskiego, łódzkiego, ostrołęckiego, płockiego, piotrkowskiego, siedleckiego, skierniewickiego i włocławskiego.

Poprzez realizację powyższych celów, BORIS ułatwia:

- * Zdobyć niezbędną wiedzę potrzebną do sprawnego działania i rozwoju organizacji;
- * Poznanie zasad współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną;
- * Poznanie przepisów regulujących funkcjonowanie pomocy społecznej;
- * Poznanie przepisów prawnych i finansowych regulujących działanie organizacji pozarządowych;
- * Poznanie zasad występowania o granty do instytucji finansujących projekty;
- * Kontakty z organizacjami o podobnym profilu działania;
- * Nawiązanie współpracy z zagranicznymi organizacjami pozarządowymi;
- * Uczestnictwo w szkoleniach;
- * Zdobyć fachowej literatury polskiej i zagranicznej.

4. REALIZACJA CELÓW BORIS W 1994 ROKU

Dla realizacji powyższych celów, w 1994 r. BORIS prowadził następujące formy działalności:

4.1. PORADNICTWO BEZPOŚREDNIE

Poradnictwo bezpośrednie dla organizacji pozarządowych, prowadzone przez BORIS polega na wspólnym z organizacją wypracowywaniu planu i programu jej działania, pomocy w wypełnianiu aplikacji oraz na przekazywaniu wiedzy o podstawowych regułach działania zorganizowanej grupy nastawionej na długofalowe funkcjonowanie. Prowadzimy również poradnictwo prawne dla fundacji i stowarzyszeń. W sytuacjach wyjątkowych doradzamy osobom indywidualnym. Poradnictwo prowadzone przez BORIS jest **bezpłatne**.

W roku 1994 BORIS udzielił ogółem **742** porad dla przedstawicieli organizacji pozarządowych. Był to rok szczególnie, ponieważ został zdominowany przez poradnictwo na rzecz organizacji aplikujących o dotacje do Programu PHARE 022. Niemniej w trakcie udzielania poradnictwa tym organizacjom pracownicy BORIS starali się przekazywać możliwie szeroki zakres informacji dotyczący zwiększenia skuteczności działań poszczególnych grup, w tym:

- informowanie o możliwościach pozyskiwania funduszy;
- pomoc w opracowaniu programów i wniosków o dotacje do Fundacji Batorego, Fundacji dla Polski, Funduszu Współpracy, Kinderpostzegels, British Know-How Fund, Ford Foundation;
- opracowywanie strategii funkcjonowania organizacji w zakresie planowanych inicjatyw;
- pomoc w przygotowaniu strategii finansowej organizacji;
- poradnictwo prawne w zakresie powoływania organizacji, opracowania statutu, rejestracji sądowej i rozwiązywania specyficznych problemów prawnych;
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w organizacji i ich zapobieganiu;
- pomoc w nawiązywaniu współpracy z odpowiednimi organami administracji publicznej;
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z innymi organizacjami i instytucjami;
- pomoc w opracowaniu materiałów promocyjnych o poszczególnych organizacjach.

Ogółem przeprowadzono 622 konsultacje dla organizacji aplikujących do Programu PHARE, zaś pozostałe 120 wizyty bezpośrednio dotyczyły rozwiązywania bieżących problemów organizacji. W ramach aplikowania do Programu PHARE bezzwrotne dotacje w wysokości **1.243.248 zł (tj. 12.432.483.300 starych zł)** otrzymało 56 organizacji współpracujących z BORIS.

W październiku 1994 r. BORIS uruchomił punkt specjalistycznych porad prawnych. Jest on uzupełnieniem podstawowej działalności poradniczej BORIS z zakresu zakładania i rejestracji fundacji i stowarzyszeń. Prawnik udziela zindywidualizowanego poradnictwa prawno-finansowego. Organizacje bardzo cenią sobie tą inicjatywę tym bardziej, że BORIS prowadzi tego typu punkt **bezpłatnych** konsultacji jako unikalna placówka w Warszawie. BORIS udziela kompleksowego poradnictwa dla organizacji pozarządowych, starając się, aby każdy otrzymał odpowiedź na nurtujące go problemy i pytania. Podstawą poradnictwa BORIS jest uważne wysłuchanie klienta i życzliwe odniesienie się do jego problemów i bolączek.

4.2. DZIAŁ INFORMACJI

BORIS prowadzi Dział Informacji, który zbiera materiały na temat organizacji pozarządowych w Polsce i na świecie. Jest to jedna z największych tego typu bibliotek w Polsce. Biblioteka zawiera książki, materiały i publikacje dotyczące organizacji pozarządowych, zasad ich funkcjonowania, zarządzania, zbierania funduszy, promocji itp. Obecnie księgozbiór ten liczy ok. 800 pozycji, napisanych w jęz. polskim, angielskim, niemieckim, francuskim i in. Gromadzone są również materiały piśmienne o inicjatywach, programach i wzorach działań organizacji wartych dalszej popularyzacji, opracowane i publikowane przez poszczególne organizacje pozarządowe.

W ramach Działu Informacji BORIS prowadzi komputerowy bank informacji o organizacjach pozarządowych KLON, zawierający informacje o ok. 2600 organizacjach z terenu Polski. Dysponowanie aktualnymi danymi o organizacjach pozarządowych jest podstawą do prowadzenia poradnictwa, typowania uczestników szkoleń organizowanych przez BORIS, zbierania i rozpowszechniania najlepszych propozycji i wzorów działalności wśród organizacji oraz informowania organizacji o możliwościach uzyskiwania funduszy i grantów na działalność.

Dział Informacji i Regionalny Ośrodek Informacji ROW, w oparciu o porozumienie z Bankiem Informacji KLON przeprowadził w okresie czerwiec-sierpień 1994 r. badania ankietowe 336 organizacji pozarządowych z 11 województw. Ponad 2/3 z tych organizacji nie zostało wcześniej zbadanych, co w znacznym stopniu utrudniało przeprowadzenie ich ankietowania. W badaniach uczestniczyli, jako lokalni koordynatorzy lub ankieterzy, pracownicy państwowej pomocy społecznej, działacze organizacji pozarządowych, studenci i wolontariusze. Badania zostały opublikowane w raporcie Banku Informacji KLON za r. 1994.

Wspólnie z Wojewódzkim Zespołem Pomocy Społecznej w Warszawie wydaliśmy książkę pt. "Społeczność lokalna wobec problemów społecznych i rozwoju społecznego", będącą podsumowaniem międzynarodowej konferencji, która odbyła się w Warszawie w 1993 r. Pracownicy BORIS publikują artykuły problemowe dotyczące organizacji pozarządowych, uczestniczą w sympozjach i spotkaniach grup obywatelskich poświęconych tematyce rozwoju społeczności lokalnych i sektora niezależnego, występują w mass-mediach.

W roku 1994 BORIS podjął współpracę z miesięcznikiem "Asocjacje", będącym najważniejszym periodykiem poświęconym działalności organizacji pozarządowych w Polsce. BORIS opracowuje comiesięczne wkładki, promujące jego działalność oraz prezentuje najciekawsze inicjatywy i programy, które realizuje i koordynuje. BORIS jest również w Radzie Programowej miesięcznika "Asocjacje". Kontynuujemy też współpracę z Gazetą Informacyjną Pomocy Społecznej "GIPS", wydawaną co miesiąc przez Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Warszawie.

4.3. CENTRUM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ

Jednym z priorytetów BORIS jest aktywizowanie społeczności lokalnych. Cel ten BORIS realizuje poprzez funkcjonowanie zarejestrowanej w warszawskim Kuratorium Oświaty w 1994 r. niepublicznej placówki szkoleniowej pod nazwą CENTRUM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ (CAS). Podstawowym zadaniem CAS jest wspieranie organizacji pozarządowych oraz instytucji publicznych w ich działalności na rzecz środowiska lokalnego i inicjatyw społecznych, a w szczególności na rzecz pomocy społecznej, upowszechnianie fachowej wiedzy na temat aktywizacji społecznej wśród zainteresowanych osób i grup, propagowanie współpracy między socjalnymi organizacjami pozarządowymi i odpowiednimi organami administracji państwowej.

Powyższe cele CAS realizuje przede wszystkim poprzez organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji publicznych z zakresu przygotowującego do prawidłowego zarządzania stowarzyszeniem lub fundacją oraz z tematyki aktywizacji środowiska lokalnego do pracy społecznej i współpracy organizacji pozarządowych z odpowiednimi organami administracji publicznej. CAS inicjuje również powstawanie nieformalnych struktur współpracy organizacji pozarządowych (np. Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym). Na szczególną uwagę zasługuje współpraca z partnerami lokalnymi: Centrum Informacyjno-Terapeutycznym dla Osób Niepełnosprawnych CITON z Łomży i DIALOG z Białegostoku - organizacjami, które mają znaczące osiągnięcia w aktywizowaniu społeczności lokalnych.

4.3.1. SZKOLENIA

Rok 1994 owocował w nowe doświadczenia z zakresu szkoleń. Przyczyn tego zjawiska było kilka, a najważniejszą było to, że Fundacja BORIS zaczęła rozwijać się pod względem ilości realizowanych programów, sprawności organizacyjnej oraz fachowości pracowników. Dzięki temu stała się silną, profesjonalną placówką, działająca na rzecz organizacji pozarządowych. W oczywisty sposób wiązało to się z coraz liczniejszymi ofertami i propozycjami prowadzenia szkoleń dla różnych środowisk związanych z pomocą społeczną. Ogółem w 1994 r. BORIS przeprowadził szkolenia dla liderów ok. **310** organizacji pozarządowych i ok. **210** przedstawicieli instytucji państwowej pomocy społecznej.

Duża liczba organizacji pozarządowych i placówek administracji państwowej zwracała się z prośbami do BORIS o organizację szkoleń, mogących podnieść efektywność pracy tych organizacji, rozwiązać kwestie związane planowaniem działań czy pozyskiwaniem funduszy na działalność. Wiedza pracowników i bogata oferta szkoleniowa pozwoliły w miarę możliwości pomóc dużej liczbie tych, którzy zwrócili się do BORIS z prośbą o przeprowadzenie szkoleń.

W czasie szkoleń najczęściej poruszonymi tematami było:

- * Tworzenie grupy współpracowników;
- * Planowanie strategiczne i planowanie programów;
- * Zbieranie funduszy na działalność organizacji;
- * Aktywizacja środowiska lokalnego;
- * Rola i miejsce NGO's w systemie pomocy społecznej w Polsce;
- * Podstawy prawne funkcjonowania NGO's w Polsce;
- * Jak zdobyć i zatrzymać wolontariusza;
- * Ewaluacja działalności organizacji;
- * Księgowość w fundacjach i stowarzyszeniach.

Odbiorcami szkoleń BORIS byli liderzy i pracownicy organizacji pozarządowych, pracownicy socjalni i dyrektorzy Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, pracownicy Wojewódzkich Zespołów Pomocy Społecznej, studenci i słuchacze Uniwersytetu Warszawskiego.

Jakkolwiek działania swoje BORIS koncentruje na obszarze centralnej i północno-wschodniej Polski, w miarę możliwości odpowiadaliśmy również na oferty od organizacji spoza tego rejonu.

Wszystkie szkolenia organizowane w ramach działalności Biura Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych są prowadzone przez profesjonalnie przygotowanych pracowników BORIS i zapraszanych trenerów. Są one realizowane metodami aktywnego uczenia ("learning by doing"), co pozwala na efektywne przyswajanie treści szkoleń i nabywanie nowych umiejętności przez uczestników zajęć. Warto podkreślić, że uczestnicy szkoleń **nie ponoszą odpłatności** za zajęcia.

4.3.2. FORUM NA RZECZ POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

W ostatnich latach osoby niepełnosprawne rozpoczęły walkę o prawo dostępu do miejsc publicznych na równi z ludźmi całkowicie sprawnymi. Dużą rolę w tych działaniach zaczęły odgrywać organizacje pozarządowe. Jedną z takich inicjatyw jest powołane w 1993 r. przez kilkanaście organizacji Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, działające przy Biurze Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych BORIS.

Forum nie stanowi formalnej struktury - jego głównym celem jest wymiana informacji oraz budowanie sieci współpracy, zdążającej do rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych. Swoją działalnością Forum obejmuje głównie teren Warszawy, a zatem problematyka mieszkańców tego miasta, ze szczególnym uwzględnieniem jego wielkomiejskiego i stołecznego zarazem charakteru jest mu dobrze znana.

Cele FORUM:

- * Regularna wymiana informacji na temat podejmowanych inicjatyw związanych z łamaniem barier architektonicznych;
- * Nagłaśnianie, upublicznianie i wspieranie wszystkich podejmowanych inicjatyw oraz współpraca ze środkami masowego przekazu;
- * Nawiązywanie i promocja współpracy pomiędzy organizacjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi, wchodzącymi w skład Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Warszawie a przedstawicielami gmin, instytucji zajmujących się infrastrukturą miasta, służb publicznych i placówek naukowych.

W pracach Forum biorą czynny udział następujące organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Reumatyków i Ich Sympatyków
- Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych
- Żoliborska Fundacja Charytatywna
- Towarzystwo Walki z Chorobami Mięśni
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego
- Osiedle Integracyjne "Atrium"
- Klub Sportowców Niepełnosprawnych "Start"
- Fundacja Validus
- Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Niepełnosprawnym Ruchowo Matematykom i Informatykom
- International Team On Weelchairs
- Fundacja Na Rzecz Transportowych Usług Specjalistycznych Dla Niepełnosprawnych

Forum istnieje od marca 1993 r. Do tej pory odbyło się kilkanaście spotkań, w których poza organizacjami skupionymi w Forum uczestniczyli także przedstawiciele gmin warszawskich, Urzędu Miasta, Urzędu Wojewódzkiego, burmistrze, architekci gmin, reprezentanci pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych, przedstawiciele policji, Straży Miejskiej, MZK, Zarządu Dróg Miejskich, Dyrekcji Budowy Metra, MPT, Zakładu Transportu Miejskiego, Zakładu Dróg i Mostów oraz innych instytucji i organizacji.

Dużym osiągnięciem Forum Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest rozwiązanie problemu transportu osób niepełnosprawnych i miejsc parkingowych dla nich przeznaczonych. Zarząd Dróg Miejskich, dzięki inicjatywie Forum, stworzył ok. 80 miejsc parkingowych na terenie Warszawy, przeznaczonych wyłącznie dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Egzekwowaniem prawa do ich użytkowania przez osoby niepełnosprawne zajmuje się policja oraz Straż Miejska.

W 1994 r. Forum nawiązało współpracę z Politechniką Warszawską. Przedstawiciele Forum opracowali koncepcję zajęć dydaktyczno-warsztatowych dla studentów Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, prowadzonych przez osoby niepełnosprawne. Ich celem jest zaznajomienie przyszłych architektów z problematyką budownictwa nieprzyjaznego osobom o ograniczonej sprawności ruchowej, m. in. poprzez wykłady oraz aktywne ćwiczenia. Planowane jest też opracowanie mini-podręcznika o tej tematyce.

Kolejną inicjatywą Forum powstałą w 1994 r. jest realizacja filmu dokumentalnego, pokazującego w sposób atrakcyjny i przystępny dla szerokiej publiczności problem barier architektonicznych. W tym celu Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych opracowało projekt dotyczący tej problematyki, który to projekt został laureatem konkursu ogłoszonego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej. Uzyskane w ten sposób fundusze pozwolą na zakończenie realizacji filmu w kwietniu 1995 r. i jego emisję w Programie II TVP. W skróconej formie film ten będzie służył studentom architektury w zaznajamianiu się ze zjawiskiem barier architektonicznych w trakcie prowadzonych w PW zajęć.

Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym nawiązało też stałą współpracę z władzami Warszawy. W listopadzie 1994 r. przedstawiciele Forum weszli w skład kilku komisji przy Radzie Gminy Warszawa-Centrum. Są to Komisje: Zdrowia i Opieki Społecznej, Gospodarki Przestrzennej i Inżynierii Miejskiej, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska.

4.3.3. WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTETEM WARSZAWSKIM

BORIS stara się również oddziaływać na potencjalnych przyszłych pracowników sektora pozarządowego. W związku z tym zorganizował wspólnie z Uniwersytetem Warszawskim 3 cykle praktyk dla studentów Wydziału Profilaktyki, Resocjalizacji i Problemów Społecznych. Każdy cykl zawierał trzy spotkania z tą samą grupą studentów. Pierwsze spotkanie miało charakter wprowadzający i było poświęcone roli organizacji pozarządowych w życiu publicznym. Dwa następne spotkania były prezentacją konkretnych działań poszczególnych organizacji społecznych.

4.4. CENTRUM WOLONTARIATU

W wielu instytucjach i organizacjach w Polsce stałym problemem jest brak wystarczających podstaw ekonomicznych dla kontynuowania istniejących oraz dla ustanowienia nowych programów pomocy społecznej. Częściowe rozwiązanie tego problemu leży w pozyskiwaniu na rzecz tych dziedzin życia społecznego, które wymagają takiej pomocy, wielkiego potencjału wolontariuszy. W Polsce istnieje bowiem silna tradycja pracy społecznej rozumianej jako dobrowolne, bezpłatne słuźenie innym.

Każda działalność angażująca wolontariuszy powinna być zorganizowana i ujęta w ramy strukturalne. W celu wykazania korzyści wynikających z nadania pracy wolontariuszy cech zorganizowanych Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych w Warszawie zainicjowało pilotażowy program powołując Centrum Wolontariatu ze ścisłymi procedurami działania.

Celem projektu jest propagowanie i rozwijanie obywatelskiego uczestnictwa w zaspokajaniu ludzkich potrzeb poprzez zorganizowane pozyskiwanie wolontariuszy dla organizacji rządowych i pozarządowych. Profesjonalny program wolontariatu posiada określone reguły naboru, szkolenia, koordynacji i oceny pracy oraz wspierania słuźby wolontariusza. Wszystkie powyższe elementy powinny towarzyszyć każdej działalności nastawionej na pracę wolontariuszy.

Cel programu Centrum Wolontariatu jest osiągnany poprzez:

- 1) Analizę bieżącego stanu zaangażowania wolontariuszy w Polsce;
- 2) Promowanie idei wolontariatu w środkach masowego przekazu, informowanie sfer rządowych i biznesowych o korzyściach płynących z zatrudniania wolontariuszy;
- 3) Zainicjowanie programów pilotażowych w celu pokazania praktycznego zastosowania profesjonalnego wolontariatu;
- 4) Zorganizowanie Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy;
- 5) Opracowanie uniwersalnej metody szkolenia wolontariuszy i koordynatorów organizacji zatrudniających wolontariuszy;
- 6) Stworzenie biblioteki-wypożyczalni o tematyce wolontarystycznej;
- 7) Przygotowanie pisemnego opracowania zasad postępowania wolontarystycznego;
- 8) Zainicjowanie kontaktów z Ośrodkami Wolontariatu w innych krajach.

Centrum Wolontariatu rozpoczęło przegląd obecnej działalności wolontariuszy w organizacjach rządowych i pozarządowych na terenie Warszawy. Ma to na celu ustalenie ich statusu, zasad zatrudniania, typów wykonywanych funkcji, czynników motywacyjnych, wzajemnych stosunków z personelem płatnym. Organizacje zostały zbadane poprzez odwiedźiny i wywiady z wolontariuszami. Sześciu studentów Uniwersytetu Warszawskiego przeprowadziło 75 wywiadów w 20 organizacjach.

W ramach popularyzowania idei profesjonalnego wolontariatu postarano się o zamieszczenie artykułów na ten temat w prasie. Ogólnie w dziennikach i magazynach opublikowano 15 tekstów podejmujących tematykę wolontariatu. Udzielono 10 wywiadów telewizyjnych i 10 radiowych.

Pracownicy Centrum Wolontariatu prowadzili cykl wykładów w Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego (20 słuchaczy) i Uniwersytecie Gdańskim (25 słuchaczy). Wygłoszono także 9 odczytów w szkołach podstawowych i średnich (425 słuchaczy) i 3 odczyty w Klubie Rotariańskim.

Centrum Wolontariatu zainicjowało również dwa programy pilotażowe w celu zaprezentowania korzyści płynących z profesjonalnego wolontariatu.

Celem programu "Pacjent-Pacjentowi" było stworzenie modelu codziennej współpracy między wolontariuszami a aktualnymi pacjentami i personelem medycznym. W tym celu przeprowadzono sondaż wśród byłych pacjentów - potencjalnych wolontariuszy. Spośród 52 osób objętych sondażem chęć współpracy w ramach programu wyraziło 41. Centrum Wolontariatu zorganizowało dla nich 3 sesje szkoleniowe.

Drugi z programów pilotażowych pt. "Trochę dla Innych" rozpoczęto 5.12.1993 r. Celem programu było uwrażliwienie młodych ludzi na potrzeby innych, zaangażowanie ich w sprawy lokalnej społeczności oraz propagowanie postaw wolontarystycznych. We współdziałaniu z 7 szkołami podstawowymi i średnimi w Warszawie zainicjowano konkurs na najlepszy projekt wolontarystyczny i jego realizację.

Nauczyciele koordynujący program w szkołach byli wspomagani koncepcyjnie i pod względem wykonawczym przez Centrum Wolontariatu. We wszystkich 7 szkołach odbyły się spotkania poświęcone wolontariatowi. Uczestniczyło w nich 325 uczniów oraz specjaliści goście. W dn. 18.05. i 07.10.1994 r. miały miejsce spotkania informacyjne dla uczestników konkursu, dotyczące pomocy uczniom w realizacji ich indywidualnych projektów. Jury konkursu składało się z osobistości, stanowiących autorytety w zakresie działań prospołecznych.

Wszystkie projekty zostały nagrodzone w trakcie Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, którego obchody zainicjowano w Polsce 05.12.1994 r. Opisane działania uczniów obejmowały szerokie spektrum przedsięwzięć na rzecz innych członków społeczności lokalnej. Reprezentują one wszystkie dziedziny wymagające szczególnej troski i te, które mogą być w pełni zagospodarowane nakładem pracy wolontarystycznej.

Przystępując do pełnienia funkcji Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy opracowano dwa zestawy kwestionariuszy. Dane uzyskane tą metodą są gromadzone w Banku Informacji, który stanowi nieodłączną część Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy. Ofertę zatrudnienia wolontariuszy złożono przede wszystkim tym organizacjom, które już współpracowały z Biurem Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych; w poszukiwaniu innych organizacji pomocnym okazał się Bank Informacji Samopomocy Społecznej KLON. Od listopada 1994 roku Biuro Pośrednictwa Pracy uruchomiło stałe dyżury, dwa dni w tygodniu. Do końca roku zgłosiło się 72 wolontariuszy.

Organizacja szkoleń jest integralną częścią Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy prowadzonego przez Centrum Wolontariatu. Szkoleniami objęci są zarówno wolontariusze chcący nieodpłatnie pracować na rzecz określonych grup społecznych, jak i ich koordynatorzy ze strony organizacji pragnących skorzystać z usług wolontariuszy. Blok szkoleniowy nosi nazwę "Jak zdobyć i zatrzymać wolontariusza".

Centrum Wolontariatu wypracowało samodzielnie wszechstronną metodę szkolenia, która gwarantuje uniwersalne umiejętności niezbędne do kształtowania prawidłowych relacji wolontariusz - koordynator. W 1994 roku przeprowadzono dwa warsztaty szkoleniowe dla koordynatorów organizacji zatrudniających wolontariuszy. Pod koniec roku przeszkolono również pierwszą grupę wolontariuszy (ok. 30 osób), którzy następnie podjęli pracę w różnych organizacjach społecznych i instytucjach publicznych.

W roku 1994 (pierwszym roku funkcjonowania Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy) tego typu szkoleniami objęto ok. **70** wolontariuszy i koordynatorów.

Pracownicy realizujący program wolontarystyczny prowadzili również szkolenia dla liderów organizacji pozarządowych, pracowników państwowej pomocy społecznej, słuchaczy Podyplomowego Studium Kierowania Instytucjami Samorządowymi i Organizacjami Pozarządowymi Uniwersytetu Warszawskiego oraz trenerów związanych z pracą w organizacjach pozarządowych. Łączna liczba uczestników tych szkoleń w 1994 r. wyniosła ok. **100** osób.

W ramach Centrum Wolontariatu opracowano listę publikacji, które sukcesywnie są pozyskiwane na rzecz powstającej przy Centrum biblioteki. Obecnie księgozbiór dotyczący ruchu wolontarystycznego liczy kilkadziesiąt pozycji, głównie w języku angielskim. Zebrano również część materiałów, które będą podstawą do opracowania broszury na temat profesjonalnego wolontariatu w języku polskim. W tworzenie biblioteki wolontarystycznej aktywnie włączyła się Ambasada USA w Warszawie.

W 1994 r. Centrum Wolontariatu nawiązało kontakty z 10 międzynarodowymi i krajowymi organizacjami wolontarystycznymi, które m. in. udostępniły swoje wzory działań. Szczególnie cenna okazała się znajomość z duńskim Centrum Wolontariatu BISTAND, która zaowocowała zaproszeniem pracownika BORIS na wyjazd szkoleniowy do Danii. Podpatrzone wzory i mechanizmy działania wolontariatu w innych krajach podsuwają gotowe rozwiązania, z drugiej strony unaoczniają konieczność dokonania zmian w polskim systemie prawnym w celu stworzenia takich warunków formalnych, w których rodzimy wolontariat mógłby rozwijać się swobodnie.

4.5. WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

Ważną formą działalności BORIS jest współpraca z organizacjami zagranicznymi. Biuro stale współpracuje z kilkunastoma dużymi organizacjami pozarządowymi, m.in. z Niemiec (Deutsche Paritätische Wohlfahrtsverband e.V.), Holandii (Kinderpostzegels), Wlk. Brytanii (Charity Know How), Irlandii Pn. (NICVA), USA (University of Massachusetts), Danii (BISTAND). Głównym celem tej współpracy jest ułatwienie kontaktów pomiędzy organizacjami pozarządowymi z Polski i z innych krajów.

Szczególnie ważna wydaje się współpraca polsko-holenderska. Celem projektu, który realizuje SAMENWERKENDE FONDSSEN MIDDEN-EN OOST-EUROPA z Holandii, a w którym BORIS współuczestniczy jest wspieranie działalności organizacji pozarządowych z Polski oraz promowanie współpracy polsko-holenderskiej w dziedzinie socjalnej. Fundacja BORIS m.in. poinformowała ok. 1300 organizacji pozarządowych z Polski o możliwości uzyskania dotacji holenderskich oraz na bieżąco dokonuje monitoringu i ewaluacji kilkudziesięciu, wybranych przez partnera holenderskiego, projektów rocznie.

Przedstawiciel BORIS jest członkiem-założycielem Polskiego Komitetu Międzynarodowej Rady Pomocy Społecznej (ICSW), największej pozarządowej organizacji pomocy społecznej, afiliowanej przy ONZ. BORIS ściśle współpracuje z Niemieckim Komitetem Narodowym ICSW oraz Sekretariatem Europejskiego Regionu ICSW w Szwecji. W ramach współpracy z ICSW przedstawiciel BORIS wziął udział w konferencji GLOBAL WELFARE '94 w Tampere, Finlandia. W konferencji uczestniczyło ok. 900 delegatów ze wszystkich kontynentów, reprezentując organizacje pozarządowe i inne instytucje zajmujące się polityką społeczną. W trakcie konferencji odbyło się również spotkanie Komitetów Narodowych ICSW, w którym po raz pierwszy brało udział 2 reprezentantów Polskiego Komitetu, w tym przedstawiciel BORIS.

W 1994 r. BORIS nawiązał kontakt z przedstawicielami samorządowej i pozarządowej pomocy społecznej w Litwie, m.in. z Samorządowym Centrum Socjalnym i Fundacją Vilitis. Przedstawiciel BORIS wziął aktywny udział w pierwszym litewsko-polskim sympozjum poświęconym pomocy socjalnej w obu tych krajach.

Z racji funkcji, jaką BORIS pełni dla organizacji pozarządowych w Polsce oraz dzięki bardzo dobrej znajomości specyfiki trzeciego sektora, pracownicy BORIS są często konsultantami bądź doradcami organizacji i instytucji zagranicznych. W 1994 r. BORIS uczestniczył w spotkaniach z przedstawicielami organizacji z następujących krajów: USA, Niemcy, Wlk. Brytania, Rosja, Ukraina, Litwa, Irlandia Pn., Białoruś, Szwecja, Kanada, Dania, Francja i in.

4.5.1. PROGRAM POLSKO-NIEMIECKI

Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych i Porozumienie Niemiecko-Polskie, organizacja pozarządowa działająca w strukturze Niemieckiego Parytetowego Związku Socjalnego, od 1992 roku wspólnie inicjują szereg działań mających wspomóc rozwój organizacji pozarządowych w Polsce.

Są to projekty obejmujące pobyty studyjne i hospitacje w Niemczech i Polsce, wymianę doświadczeń z zakresu pomocy społecznej, organizację seminariów specjalistycznych oraz pośredniczenie w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy organizacjami pozarządowymi z obu krajów. Celem realizowanych projektów jest promowanie współpracy polsko - niemieckiej w dziedzinie socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych. W roku 1994 Program Polsko-Niemiecki obejmował realizację następujących projektów:

* Projekt SENIOR.

Program ten skierowany jest do organizacji pozarządowych i placówek państwowej pomocy społecznej, które w swoim działaniu podejmują problemy osób starszych.

Celem projektu SENIOR jest:

- wymiana fachowych doświadczeń w zakresie opieki socjalnej nad osobami starszymi w Niemczech i Polsce;
- nawiązanie kontaktów pomiędzy organizacjami świadczącymi taką pomoc;
- osiągnięcie pojednaniowego wymiaru spotkań seniorów z Polski i Niemiec.

Projekt "Senior" spotkał się z dużym zainteresowaniem polskich mediów i został wysoko oceniony przez uczestników. O celowości i randze podjętego problemu świadczyć może fakt, iż projekt wspierało niemieckie Ministerstwo d/s Rodziny, Kobiet, Seniorów i Młodzieży (pomoc finansowa, prelekcja w siedzibie Ministerstwa w Bonn) oraz polskie Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej. Zorganizowano również podsumowujące rok 1994 seminarium w Niemczech, w którym wzięło udział m.in. 15 przedstawicieli polskich organizacji pozarządowych i pracowników państwowej pomocy społecznej.

Ze strony polskiej z projektu SENIOR w latach 1992 - 1994 skorzystało 40 pracowników organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom starszym, pracownicy Wojewódzkich Zespołów Pomocy Społecznej oraz Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej. Strona niemiecka w liczbie ok. 25 osób zapoznała się z rozwiązaniami polskimi podczas pobytu w Polsce.

* Program szkoleniowo - doradczy dla organizacji pozarządowych i instytucji publicznych działających w zakresie pomocy społecznej.

Celem programu jest koordynacja pracy niezależnych organizacji socjalnych i ich współpraca z instytucjami publicznymi, w szczególności poprzez porównywanie dokonań z dziedziny niezależnej pracy socjalnej w Polsce i w Niemczech, wymianę doświadczeń, nawiązywanie kontaktów pomiędzy zainteresowanymi organizacjami.

Duże doświadczenie partnera niemieckiego w pracy socjalnej organizacji pozarządowych, wykształcone struktury organizacyjne, a z drugiej strony wiele nowatorskich rozwiązań polskich, ogromny zapał i wiedza służą ciągłemu podnoszeniu jakości świadczonych usług i wypracowywaniu uniwersalnych metod pracy, dających się stosować się zarówno w Polsce, jak i w Niemczech. Jest to szczególnie ważne w perspektywie rozszerzenia Unii Europejskiej o państwa Europy Środkowej i Wschodniej (konieczność tworzenia standardowych rozwiązań w wybranych dziedzinach życia społecznego).

W roku 1994 realizacja tego programu obejmowała następujące sesje wyjazdowe:

a) " System niezależnej opieki socjalnej w Niemczech w stosunku do osób niepełnosprawnych".

W czasie 7-dniowego pobytu w Niemczech uczestnicy brali udział w wykładach, jak również zwiedzali placówki pomocy społecznej świadczące usługi niepełnosprawnym.

Z projektu skorzystało 20 osób z Polski.

b) " Niezależna opieka socjalna w stosunku do bezdomnych ".

Uczestnicy zapoznawali się z niemieckim systemem socjalnym, w zakresie pomocy bezdomnym.

Udział w tej sesji wzięło 20 osób z Polski.

c) " Forum organizacji socjalnych z Polski i Niemiec ".

Dwudniowe seminarium poświęcone było wymianie doświadczeń i omówieniu problemów związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych w obu krajach. W forum wzięło udział 30 liderów organizacji pozarządowych i pracowników państwowej pomocy społecznej z Polski i Niemiec.

W roku 1994 z realizowanych projektów skorzystało w sumie **75** osób z Polski. Program spotkał się z bardzo wysoką oceną uczestników. Jego zalety można rozpatrywać na trzech poziomach:

* nawiązywanie bezpośrednich kontaktów oraz przełamywanie wzajemnych uprzedzeń;

* zapoznanie się z wybranymi rozwiązaniami usług socjalnych w Niemczech;

* zapoznanie się ze strukturą współpracy pomiędzy niemieckimi organizacjami socjalnymi oraz ich współdziałaniem z administracją publiczną.

5. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA BORIS W 1994 R.

- * Zwiększyliśmy skuteczność działania członków zespołu BORIS. Poszerzyliśmy skład osobowy zespołu, a także w większym stopniu oparliśmy się o pracę wolontariuszy.
- * Dzięki kompleksowej pomocy organizacjom pozarządowym, wszechstronnej działalności oraz właściwej promocji znacznie wzrosła popularność BORIS w środowisku NGO's.
- * Wiele organizacji pozarządowych z całego kraju korzysta z pomysłów realizowanych przez BORIS, próbując na swoim terenie wdrażać podobne programy.
- * Dzięki pomocy BORIS organizacje pozarządowe uzyskały konkretne wsparcie finansowe w wysokości ok. 130 tys. zł (13 mld starych zł).
- * Samodzielnie uruchomiliśmy pierwsze w Polsce Centrum Wolontariatu. Dzięki dużemu zaangażowaniu i umiejętnościom pracowników Centrum Wolontariatu, program ten odniósł duży sukces w roku 1994.
- * Pracownicy BORIS przeszli intensywne szkolenia z zakresu zarządzania organizacjami pozarządowymi. Nabyta wiedza w połączeniu z praktycznym doświadczeniem powoduje, że szkolenia i poradnictwo dla organizacji prowadzone przez BORIS cieszą się zawsze bardzo dużym uznaniem, o czym świadczą m.in. listy z podziękowaniami i arkusze ocen.
- * BORIS stał się poważnym partnerem dla wielu zagranicznych organizacji i instytucji, będąc punktem informacji na temat rozwoju sektora pozarządowego w Polsce oraz służąc pomocą w nawiązywaniu różnych form współpracy pomiędzy polskimi i zagranicznymi organizacjami i instytucjami.
- * Fundacja BORIS ma zapewnione finansowanie do końca 1995 r. Świadczy to o tym, że jest organizacją wiarygodną dla partnerów wspierających ją finansowo.
- * Zainicjowane przez BORIS Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Warszawie odniosło wiele sukcesów. Przedstawiciele Forum m.in. weszli jako obserwatorzy w skład kilku Komisji przy Radzie Gminy Warszawa-Centrum. Zostali również zaproszeni na spotkanie z Prezydentem RP, co świadczy o tym, że Forum stało się zauważalną reprezentacją środowiska niepełnosprawnych ruchowo.
- * Inicjatywy realizowane przez BORIS dały przedstawicielom organizacji możliwość osobistego kontaktu i poznania się oraz nawiązania współpracy i wymiany informacji.

6. PRZEWIDYWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ BORIS

- * Priorytetowym działaniem BORIS w 1995 r. będzie współpraca z Regionalnymi Ośrodkami Wspierania Organizacji Pozarządowych z Gdańska, Lublina, Katowic i Poznania. Celem jej będzie m.in. wypracowanie jednakowych dla wszystkich ROW standardów wspierania sektora pozarządowego w Polsce.
- * BORIS zamierza nawiązać bliższą współpracę z władzami Warszawy, szczególnie z Urzędem Miasta oraz radami poszczególnych Gmin, w celu promowania i podjęcia wspólnych działań na rzecz organizacji pozarządowych z województwa stołecznego.
- * Kontynuowane będzie poradnictwo bezpośrednie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych. Dotychczasowa formuła zostanie wzbogacona o nowe elementy, w tym o planowanie strategii promocyjnej organizacji oraz upowszechnianie wzorcowych dokumentów, jakie powinna posiadać każda organizacja. W większym niż dotychczas stopniu poradnictwo udzielane będzie poza BORIS - w siedzibie/środowisku organizacji.
- * Przygotowana i realizowana przez BORIS oferta szkoleniowa będzie systematycznie uzupełniana o nowe tematy, których potrzebę sygnalizują same organizacje.
- * Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym powinno stać się samodzielnie funkcjonującą bazą dla stworzenia sieci współpracy organizacji osób niepełnosprawnych.
- * Planuje się szerszą współpracę z lokalnymi partnerami BORIS w poszczególnych województwach, szczególnie rozwijanie współpracy z fundacją CITON z Łomży oraz DIALOGIEM z Białegostoku.
- * Centrum Wolontariatu przeszkoli wolontariuszy i przedstawicieli organizacji w dziedzinie profesjonalnego wolontariatu. W pełni ugruntowana zostanie pozycja Centrum Wolontariatu z dobrze funkcjonującym Biurem Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy.
- * Wzmocniona zostanie współpraca z "Asocjacjami" - miesięcznikiem informacyjnym dla organizacji pozarządowych. Planuje się umieszczanie tekstów o charakterze poradniczym, pisanych przez pracowników BORIS, w każdym numerze pisma.
- * BORIS i Porozumienie Niemiecko-Polskie planują w roku 1995 utworzenie przy BORIS Placówki Koordynacyjno - Doradczej, której działalność polegać będzie na pomocy w nawiązaniu współpracy w wybranych dziedzinach socjalnych pomiędzy organizacjami z obu krajów.

7. STRUKTURA I BUDŻET FUNDACJI BORIS

BORIS powstał dzięki inicjatywie następujących instytucji i organizacji:

Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Warszawie
Fundacja "Pomoc Społeczna SOS"
Bank Informacji o Organizacjach Samopomocy Społecznej KLON
Fundacja Dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji
Fundacja im. S. Batorego
Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach BIFIS
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych FISE

Skład Rady Fundacji BORIS:

Halina Lipke	Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej
Anna Durufle-Łozińska	Fundacja Dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji
Wojciech Onyszkiewicz	Fundacja "Pomoc Społeczna SOS"
Krzysztof Herbst	Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
Jacek Wojnarowski	Fundacja im. S. Batorego
Tomasz Kaźmierczak	Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej
Roman Comi	Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach
Jakub Wygnański	Bank Informacji o Organizacjach Samopomocy Społecznej

Zarząd Fundacji BORIS:

Paweł Jordan, Prezes
Halina Lipke, Wiceprezes
Anna Durufle-Łozińska, Wiceprezes
Katarzyna Sekutowicz, Skarbnik

Pracownicy Fundacji w 1994 r.:

Paweł Jordan, Dyrektor
Barbara Przybylska, Wolontariusz ONZ ds. Organizacji i Zarządzania
Katarzyna Sekutowicz, Dział Informacji
Katarzyna Kozłowska, Program PHARE

Dariusz Pietrowski, Program PHARE
Zbigniew Wejcman, Program PHARE
Barbara Hansen, Wolontariusz ONZ - Centrum Wolontariatu
Małgorzata Ochman, Centrum Wolontariatu
Magdalena Janeczek, Centrum Wolontariatu
Paweł Nawrocki, Centrum Wolontariatu
Agnieszka Ciesiołkiewicz, Wolontariusz
Krystyna Mikołajczyk, księgowa
dr Andrzej G. Harla, prawnik
Piotr Komosa, prawnik-wolontariusz
Monika Latarska, prawnik-wolontariusz
Andrzej Bąk, Wolontariusz
Marek Borowy, Wolontariusz
Michalina Mikołajczak, Wolontariusz
Tomasz Sadowski, Wolontariusz

Institucje organizacyjnie i finansowo wspierające działalność BORIS:

Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Warszawie - lokal BORIS		
Fundacja Dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji	- 39.5	mln zł
Fundacja "Pomoc Społeczna SOS"	- 4.5	mln zł
The German Marshall Fund of the United States	- 770	mln zł
Program PHARE 022	- 660	mln zł
United Nations Development Program/Genewa	- 4.5	mln zł
Ford Foundation (USA)	- 110	mln zł
Fundacja "Bez Względu Na Niepogodę"	- 20	mln zł
Urząd Miasta st. Warszawy	- 50	mln zł
Fundacja KINDERPOSTZEGELS	- 16.5	mln zł
Fundacja im. S. Batorego	- 0.5	mln zł
United Nations Development Programme/Umbrella Project - umożliwienie pracy		2 wolontariuszy ONZ

W 1994 r. BORIS, na prowadzenie działalności statutowej, uzyskał wsparcie finansowe w wysokości ok. 167.550 zł (1.675.500 starych zł). Wydatki w 1994 r. wyniosły ok. 152.550 zł (1.525.500 starych zł). Kwota ta została przeznaczona na płace pracowników BORIS, bieżące koszty prowadzenia biura, organizację i prowadzenie szkoleń, zakup sprzętu biurowego i komputerowego oraz jego eksploatację. Istotnym wsparciem dla BORIS jest przy tym możliwość nieodpłatnego korzystania z pomieszczeń biurowych, udostępnionych przez Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Warszawie.

8. ANEKS

1. Fragmenty wybranych listów z podziękowaniami dla BORIS

"BORIS - warto poznać!

Sama nazwa fundacji jest adekwatna do podejmowanych przedsięwzięć. Cele postawione przez BORIS są zaszczytne, bardzo aktualne i pożądane, a co za tym idzie wskazane do dalszej realizacji. Myślę, że czas funkcjonowania fundacji - stosunkowo krótki - pozwala już na pozytywną ocenę jej skutecznego działania i niewątpliwych osiągnięć. Jako przedstawiciel państwowej pomocy społecznej widzę w działaniu BORIS wielki sens, bowiem krzewienie grup samopomocowych, fundacji i stowarzyszeń zajmujących się pomocą społeczną jest celowe w kontekście ustawy o pomocy społecznej, a więc w szerszym zakresie."

(Zdzisław Kędziora - starszy specjalista pracy socjalnej, MOPS w Ostrowi Mazowieckiej)

"Serdecznie dziękujemy za pomoc w wypełnieniu wniosku Program Dialog Społeczny NGO's, który został rozpatrzony pozytywnie - otrzymaliśmy dotację. Dziękujemy pani Basi Przybylskiej, pani Kasi Kozłowskiej oraz panu Pawłowi Jordanowi za rzetelność, fachowość i życzliwość."

(Iwona Król - kierownik Ośrodka Socjoterapii SZANSA w Warszawie)

"Składamy podziękowanie za działalność BORIS. Właśnie taka komórka jest potrzebna w dobie zapotrzebowania i wymagania precyzyjnych opisów projektów na określone dotacje. Wasze Biuro pozwala przełamać te bariery, czego osobiście doświadczyliśmy."

(J. P. Pawlik - Stowarzyszenie Pomocy Głuchoniemym SŁYSZĘ SERCE w Łodzi)

"W imieniu członków Mazowieckiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej oraz uczestników kolonii letnich w Słupcy pragnę wyrazić serdeczne podziękowanie za udzieloną pomoc, dzięki której 85 dzieci z ubogich rodzin mogło wypocząć w bardzo dobrych warunkach i przyjemnej atmosferze."

(Paweł Lisowski - prezes Mazowieckiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej w Łowiczu)

"Serdecznie dziękuję za nadesłany na adres naszego stowarzyszenia 'BORIS - Raport 1993'. Państwa publikacja jest dla nas bardzo cenna z dwóch powodów: po pierwsze ze względu na jej profesjonalny charakter stała się dla nas wzorem prawidłowo przygotowanego sprawozdania z działalności, po drugie zakres i sposób prowadzenia przez Państwa działalności godny jest upowszechnienia być może w innej skali, dostosowanej do lokalnych realiów."

(Wojciech Witkowski - Komitet Obrony Bezrobotnych w Stąporkowie)

"Wdzięczni za pomoc w stworzeniu programu 'Ośrodek Informacji i Poradnictwa dla Osób Niepełnosprawnych CITON w Łomży' składamy tą drogą w imieniu własnym i osób niepełnosprawnych korzystających z naszej pomocy, serdeczne podziękowanie. Myślimy, że nasze - wspólnie przecież podjęte - działania na rzecz osób niepełnosprawnych pozwolą na złagodzenie wśród tych osób poczucia degradacji społecznej i wyobcowania, a tym samym zwiększą ich poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości."

(Hanna Czajkowska - prezes CITON w Łomży)

"Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo w Warszawie serdecznie dziękuje za udzieloną pomoc w podjęciu starań o uzyskanie dotacji w KNOW-HOW FUND. Jesteśmy ogromnie wdzięczni panu Pawłowi Jordanowi za konsultację przy tworzeniu projektu, zaś pani Barbarze Przybylskiej za redakcję ostatecznej jego wersji."

(prof. Elżbieta Pleszczyńska - prezes FPMiNR)

"Fundacja Bank Żywności SOS gorąco dziękuje za umożliwienie naszej organizacji zaistnienia i sprawnego działania."

(Wojciech Onyszkiewicz - prezes fundacji Bank Żywności SOS w Warszawie)

"Pragnę serdecznie podziękować Państwu za miłą i konstruktywną współpracę, którą miałem przyjemność z Państwem prowadzić kierując Bractwem. Wyrażam głęboką nadzieję na utrzymywanie dalszych kontaktów. Co najważniejsze jednak - życzę przyjemnej i pożytecznej dla społeczeństwa pracy."

(Jarosław Charkiewicz - b. przewodniczący Bractwa Młodzieży Prawosławnej w Białymstoku)

